

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітньо-професійна програма
Фінанси, банківська справа та страхування

Першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузь знань 07 Управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ФАКУЛЬТЕТУ

Голова вченої ради
Дорогань-Писаренко Л. О.

(протокол № 1 від 5 вересня 2019 р.)

Декан

Програма атестації
вводиться в дію з 1 вересня 2019 р.

Дорогань-Писаренко Л. О.

(розпорядження № 86 від 5 вересня 2019 р.)

Полтава, 2019

I. Преамбула

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування.

ВНЕСЕНО кафедрою фінансів і кредиту Полтавської державної аграрної академії 2 вересня 2019 р. протокол № 1.

РОЗРОБНИКИ:

1. Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна, к. е. н., доцент
2. Чумак Валентина Дмитрівна, к. е. н., доцент
3. Безкровний Олександр Валентинович, к. е. н., доцент
4. Дорошенко Ольга Олександрівна, к. е. н., доцент

СХВАЛЕНО науково-методичною радою спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» Полтавської державної аграрної академії 3 вересня 2019 р., протокол № 1

ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти	4
2. Вимоги до атестаційного екзамену	5
3. Оцінювання рівня якості підготовки	7
4. Порядок присвоєння кваліфікації	8
5. Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації	8

Вступ

«Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування» (далі – Програма атестації) це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти, що пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування, рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти України першого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня магістр галузі 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування та відповідною освітньо-професійною програмою.

Програма атестації встановлює:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- принципи формування і реалізації системи засобів атестації здобувачів вищої освіти;
- процедури та методи проектування регламентованих засобів контролю ступеня досягнення кінцевої мети освітньо-професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- процедури та форми організації кваліфікаційних випробувань;
- процедури та критерії оцінювання якості вищої освіти.

1. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти

1.1. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування для першого рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми, рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей бакалавра фінансів, банківської справи та страхування.

1.3. Принципами формування і реалізації методик, призначених для кількісного та якісного оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей осіб, які пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування є: уніфікація, комплексність, взаємозамінність та взаємодоповненість, актуальність, інформатив-

ність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

1.4. Атестація здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування у формі атестаційного екзамєну.

1.6. У процесі атестації визначається рівень здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

1.7. Атестація здобувачів вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування та освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування здійснюється Екзаменаційною комісією з цього фаху, голова якої затверджується наказом ректора Полтавської державної аграрної академії (далі – ЕК).

2. Вимоги до атестаційного екзамєну

2.1. Атестаційний екзамєн повинен забезпечувати оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування та освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування.

2.2. Атестаційний екзамєн передбачає виконання комплексу атестаційних завдань.

Засобами оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей є: теоретичні (тестові) та практичні завдання (комплексні ситуаційні завдання).

2.3. Формою проведення атестаційного екзамєну є поєднання письмової, усної та інтерактивної (з використанням засобів інформаційних технологій) форм.

2.4. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є зміст програм навчальних дисциплін, що формують результати навчання та систему компетентностей бакалавра фінансів, банківської справи та страхування і виносяться на атестацію.

2.5. Засоби об'єктивного контролю формуються шляхом структурної композиції змісту навчальних дисциплін, що формують результати навчання та систему компетентностей фахівця і виносяться на атестацію (наведені у навчальному плані підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування).

2.6. Під час атестаційного екзамену здобувач вищої освіти повинен продемонструвати належний рівень досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування для першого рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування.

2.7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання правил і процедури проведення атестаційного екзамену шляхом:

- уніфікації умов проведення, засобів оцінювання, методик оброблення результатів та форм їхнього подання;
- інформаційно-консультаційної та психологічної підготовки здобувачів вищої освіти до атестаційного екзамену;
- використання критеріїв об'єктивного оцінювання.

2.8. Комплекс засобів оцінювання формується випусковою кафедрою самостійно та за кількісними і якісними параметрами повинен бути презентативним, охоплювати увесь масив Програми атестаційного екзамену, затвердженої в установленому порядку.

2.9. Програма атестаційного екзамену формується відповідно до освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування містить вступ (розкривається мета та зміст програми) та зміст навчальних дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра фінансів, банківської справи та страхування, що виносяться на атестацію, в т. ч. список рекомендованих джерел.

2.10. Програма атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування відтворює основні функціональні складові компетентнісної моделі фахівця, відповідає принципам валідності, наукової насиченості, інформативності, інноваційності, націлена на вирішення спеціалізованих завдань та практичних проблеми у відповідній сфері, що передбачає застосування теорій та наукових методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2.11. Випускова кафедра забезпечує членів ЕК алгоритмізованими рішеннями атестаційних завдань з фонду засобів оцінювання.

3. Оцінювання рівня якості підготовки

3.1. Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра фінансів, банківської справи та страхування здійснюють члени ЕК на основі встановлених правил, принципів (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених програмою атестації з урахуванням рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей.

3.2. Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра є набута система компетентностей бакалавра фінансів, банківської справи та страхування, відтворена у процесі виконання теоретичних (тестових) та практичних завдань (комплексних ситуаційних завдань).

3.3. Результати оцінювання рівня якості підготовки бакалавра фінансів, банківської справи та страхування повинні довести, що випускник:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, включаючи основи знань сучасних досягнень науки у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

- вміє розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

3.4. Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: за 100-бальною, 4-бальною, та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»).

3.5. Підсумкова оцінка комплексного кваліфікаційного випробування на атестаційному екзамені є середньозваженою оцінкою за кожний з етапів (50 % за тестове завдання (закритого типу) і 50 % за розв'язання комплексного ситуаційного завдання).

3.6. Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

- понад 90 % правильних відповідей – «відмінно» (90-100 балів, А – за шкалою ЄКТС);

- 76-90 % правильних відповідей – «добре» (76-83 % – 74-81 бали, С – за шкалою ЄКТС; 84-90 % – 82-89 бали, В – за шкалою ЄКТС);

- 60-75 % правильних відповідей – «задовільно» (60-67 % – 60-63 бали, Е – за шкалою ЄКТС; 68-75 % – 64-73 бали, D – за шкалою ЄКТС);

- менше 60 % правильних відповідей – «незадовільно» (31-60 % – 35-59 балів, FX – за шкалою ЄКТС; 0-30 % – 1-34 балів, F – за шкалою ЄКТС).

3.7. Оцінювання результатів розв'язання комплексного ситуаційного завдання відповідно до еталонних відповідей відбувається за такими загальними критеріями:

- завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином – «відмінно» (90-100 балів; А – за шкалою ЄКТС);

- завдання виконано повністю, але припущено незначних неточностей у розрахунках або оформленні; або за умови належного оформлення завдання ви-

конано не менше як на 80 % – «добре» (74-81 бали, С – за шкалою ЄКТС; 82-89 бали, В – за шкалою ЄКТС);

– завдання виконано не менш як на 80 % за умови припущення значних помилок у розрахунках або оформленні; або за умови належного оформлення завдання виконано не менш як на 70 % – «задовільно» (60-63 бали, Е – за шкалою ЄКТС; 64-73 бали, D – за шкалою ЄКТС);

– завдання виконано менш як на 70 % за умови припущення значних помилок у розрахунках або оформленні; або за умови належного оформлення завдання виконано менш як на 60 % – «незадовільно» (35-59 балів, FX – за шкалою ЄКТС; 1-34 балів, F – за шкалою ЄКТС).

4. Порядок присвоєння кваліфікації

За результатами успішного складання атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи ЕК приймає рішення про присвоєння кваліфікації магістр фінансів, банківської справи та страхування і про видачу випускнику диплома державного зразка.

5. Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування:

– Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;

– Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;

– Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 № 1648) «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;

– Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>;

– Національний освітній глосарій: вища освіта. URL : <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>;

– Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страху-

вання першого рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування. URL : <https://www.pdaa.edu.ua/content/informaciya-pro-zmist-navchannya-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-fakultetu-obliku-ta-finansiv>

– Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Полтавській державній аграрній академії.